

Dosarul nr. 2ra-1210/20

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central (jud. S. Slobodzean)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secieru, Iu. Cotruță, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

21 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Rita Sahaidac, reprezentată de avocatul Inna Soțchi,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Sergiu Sahaidac împotriva Ritei Sahaidac, intervenient accesoriu Lilia Leșco și Mihail Burlacu cu privire la declararea proprietății comune în devălmășie a soților, partajarea averii comune și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 3 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de avocatul Inna Soțchi în interesele Ritei Sahaidac și s-a menținut hotărârea din 19 august 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central,

c o n s t a ț ă:

La 3 mai 2019, Sergiu Sahaidac a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ritei Sahaidac, intervenient accesoriu Lilia Leșco și Mihail Burlacu cu privire la declararea proprietății comune în devălmășie a soților, partajarea averii comune și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la data de 10 noiembrie 1996 a înregistrat căsătoria cu pârâta Rita Sahaidac (Guzu). Prin hotărârea din anul 2013 a Judecătoriei Strășeni a fost desfăcută căsătoria.

A menționat că, în timpul căsătoriei, și anume la 19 mai 2009, au procurat terenul cu nr. cadastral xxxxx cu suprafața de 0,0312 ha, situat în mun. Strășeni, str. xxxxx. Prețul stabilit între vânzător și cumpărător a fost suma de 20 000 de euro.

Reclamantul a explicat că, inițial a fost achitată suma de 10 200 de euro și 2 000 de lei, restul sumei urma să o achite după perfectarea tuturor actelor necesare. Cu toate acestea, contractul a fost înregistrat la serviciul cadastral instituindu-se dreptul de proprietate asupra imobilului.

A relatat că, ulterior au fost acționați în instanța de judecată de către o terță persoană în vederea anulării contractului de vânzare-cumpărare încheiat la data de 19 mai 2009 sub nr. 12187, conform căruia Mihail Burlacu, a vândut iar soția sa Rita Sahaidac a cumpărat terenul cu destinație construcție, cu suprafața de 0,0312 ha, cu nr. cadastral xxxxx, amplasat în mun. xxxxx cât și radierii înregistrării efectuate la serviciul cadastral. La data de 25 aprilie 2014 acțiunea a fost admisă și s-a anulat contractul de vânzare-cumpărare prin care a fost procurat de la Mihail Burlacu terenul cu suprafața de 0,0312 ha cu nr. cadastral xxxxx situat în mun. xxxxx. Astfel, fiind radiată și înregistrarea de la Oficiul Cadastral Teritorial Strășeni privind dreptul de proprietate asupra imobilului sus menționat.

A afirmat că după finisarea litigiului de nenumărate ori s-a adresat către Mihail Burlacu în vederea restituirii sumei de 10 200 de euro și 2 000 de lei, sume pe care în căsătorie cu Rita Sahaidac le-a achitat.

Reclamantul a notat că Mihail Burlacu tergiversa restituirea sumei de bani, iar în luna mai 2018 a aflat că acesta a întors suma de bani soției sale Rita Sahaidac prin intermediul surorii acesteia Lilia Leșco, încă la data de 10 februarie 2018.

Sergiu Sahaidac a relatat că a luat legătura cu soția sa în vederea restituirii a jumătate din suma încasată de la Mihail Burlacu, aceasta însă a refuzat cu toate că cunoaște cu certitudine că el a muncit pentru aceste mijloace financiare, timp în care ea a fost casnică.

Reclamantul a solicitat declararea sumei de 10 200 de euro și 2000 de lei, proprietate comună în devălmășie a foștilor soți Sergiu Sahaidac și Ritei Sahaidac, partajarea averii comune în devălmășie câte 1/2 cotă parte și încasarea din contul Ritei Sahaidac în beneficiul lui Sergiu Sahaidac a sumei de 5 100 de euro și 1 000 de lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată ce vor fi suportate în legătură cu intentarea acțiunii pe rolul instanței de judecată.

Prin hotărârea din 19 august 2019 a Judecătorei Strășeni, sediul Central a fost admisă acțiunea depusă de către Sergiu Sahaidac. S-a recunoscut suma de 10 200 de euro și 2 000 de lei proprietate comună în devălmășie a foștilor soți Sergiu Sahaidac și Rita Sahaidac. S-a încasat de la Rita Sahaidac în beneficiul lui Sergiu Sahaidac suma de 5 100 de euro, în valută națională la data executării hotărârii conform ratei BNM și 1000 de lei, ce constituie 1/2 cotă parte din suma de 10 200 de euro și 2 000 de lei proprietate comună în devălmășie. S-a încasat de la Rita Sahaidac în folosul lui Sergiu Sahaidac cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat în sumă de 150 de lei și asistență juridică în sumă de 2000 de lei, iar în total suma de 2 150 de lei. S-a încasat de la Sahaidac Rita în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 3 000 de lei.

Prin decizia din 3 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de avocatul Inna Soțchi în interesele Ritei Sahaidac și s-a menținut hotărârea din 19 august 2019 a Judecătorei Strășeni, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au reținut din explicațiile lui Sergiu Sahaidac și ale intervenientului accesoriu Mihail Burlacu, cât și din recipisa anexată la materialele cauzei, că la încheierea contractului a fost achitată suma de 10 200 de euro și 2 000 de lei din valoarea bunului imobil procurat, restul sumei urma să fie achitată după perfectarea tuturor actelor.

Instanțele de judecată au notat că conform hotărârii Judecătorei Strășeni din 25 aprilie 2014 a fost anulat contractul de vânzare-cumpărare a imobilului, nr. 1278, încheiat la 19 mai 2009, conform căruia Mihail Burlacu a vândut, iar Rita Sahaidac a cumpărat terenul cu destinație construcție, cu suprafața de 0,0312 ha, cu nr. cadastral xxxxx, amplasat în xxxxx. S-a dispus radierea din registrul bunurilor imobile ținut de Oficiul Cadastral Teritorial Strășeni înscrierile privind formarea bunului imobil prin separare în baza deciziei de formare a bunului imobil din 07.04.2009 și dreptul de proprietate asupra terenului cu destinație construcție cu suprafața de 0, 0312 ha cu nr. cadastral xxxxx, înregistrat după Rita Sahaidac în temeiul contractului de vânzare-cumpărare a imobilului încheiat la 19 mai 2009. S-a dispus încasarea din contul lui Mihail Burlacu în folosul Ritei Sahaidac și lui Sergiu Sahaidac suma de 41 404 lei. De asemenea, prin recipisa semnată de către Lilia Leșco la data de 10 februarie 2018, se confirmă cert că Mihail Burlacu a întors suma de 10 200 de euro și 2 000 de lei Ritei Sahaidac, prin intermediul Liliei Leșco, care este sora pârâtei/apelante

Instanțele inferioare au punctat că întrucât nu a fost dovedită măsura aportului fiecăreia din părți la procurarea automobilului, conform art. art. 370, 373 Cod civil, cotele părților se vor prezuma egale, cu partajarea acestuia în părți egale.

La data de 8 iulie 2020, Rita Sahaidac, reprezentată de avocatul Inna Soțchi a declarat recurs împotriva deciziei din 3 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea instanței de fond cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, ca hotărârile contestate urmează a fi casate, deoarece cauza a fost examinată în instanța de fond în lipsa recurenței, fără a avea o citație înmănată în modul corespunzător, avizele de recepție fiind semnate de alte persoane.

A menționat că recurenta fost informată despre ședința din data de 10 iulie 2019 de către sora sa Liliana Lesco. După ce a aflat despre cauza respectivă, Rita Sahaidac a contactat un avocat din Republica Moldova, deoarece se afla peste hotarele țării, iar la ședința din 10 iulie 2019, avocatul Inna Soțchi a depus cerere, prin care a solicitat instanței de judecată contramandarea ședinței de judecată pentru a fi acordat termen ca să poată prezenta mandatul semnat de către clientă, care fusese expediat prin poșta, iar corespondența prin poșta obișnuită ajunge în țara respectivă în termen de o lună. Prin urmare pentru ca mandatul să ajungă în Portugalia, recurenta să îl semneze, să îl expedieze și să fie recepționat de către avocat, ar fi trebuit să treacă cel puțin 2 luni de zile. Mandatul de reprezentare cu nr. 1295754 a fost semnat de către Rita Sahaidac la data de 31 august 2019 și a fost expediat prin avion la aceeași dată, iar la 2 septembrie 2019 acesta a fost inclus în registrul de evidentă al Biroului de Avocați din care face parte avocatul împuternicit. Prin urmare până pe data de 2 septembrie 2019 Rita Sahaidac nu a fost reprezentată de către un avocat împuternicit. 10.

Recurenta a specificat că nu a fost informată despre data, ora și locul ședinței de judecată în modul prevăzut de lege, întrucât nu se afla pe teritoriul țării, iar în avizele de recepție au semnat alte persoane. Astfel, instanța de judecată, fără a avea o citație înmănată în modul corespunzător recurenței, fără a se asigura că partea respectivă are

posibilitatea reală să se prezinte în instanța de judecată, a examinat cauza în lipsa acesteia.

A explicat că prin aceste acțiuni, prima instanță a limitat recurența în drepturile fundamentale ale acesteia de a se prezenta și a participa la examinarea unei cauze în care instanța s-a expus direct asupra drepturilor și obligațiilor acesteia. La fel, instanța de apel a invocat faptul că recurența nu-și folosește drepturile procedurale cu bună-credință prin solicitarea amânării cauzei, însă instanța nu a luat în considerare că prin respingerea cererii de amânare a cauzei i se încalcă dreptul la apărare al recurenteii.

A opinat că este nefondat și argumentul instanței de apel că procesul ar fi tergiversat din moment ce avocatul Inna Soțchi a indicat în cererea de amânare din 10 iulie 2019, pentru ca mandatul să ajungă în Portugalia, recurența să îl semneze, să îl expedieze și să fie recepționat de către avocat, ar fi trebuit să treacă cel puțin 2 luni de zile.

A afirmat că examinarea cauzei în lipsa recurenteii și neacordarea termenului pentru desemnarea unui reprezentant constituie o încălcare a dreptului la apărare și a dreptului la un proces echitabil.

Prin referința depusă la 12 august 2020 Lilia Leșco a solicitat admiterea recursului declarat de Rita Sahaidac, reprezentată de avocatul Inna Soțchi.

Prin referința depusă la data de 26 august 2020 Sergiu Sahaidac, reprezentat de avocatul Daniela Hedeș a solicitat ca recursul declarat de Rita Sahaidac, reprezentată de avocatul Inna Soțchi să fie considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Completul reține că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa participanților la proces la 26 martie 2020 (f.d.153), însă careva date ce ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la actele cauzei lipsesc.

Prin urmare, recursul din 8 iulie 2020, este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Rita Sahaidac, reprezentată de avocatul Inna Soțchi, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Rita Sahaidac, reprezentată de avocatul Inna Soțchi, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Mai cu seamă nu pot fi reținute nici argumentele recurenteii referitor la încălcările de procedură admise de către instanțele de judecată, or, în acest sens instanța de apel corect a notat că instanța de fond a respectat procedura de citare legală cât și posibilitatea părții de a beneficia de asistență juridică calificată.

Astfel, just a fost stabilit că încă la data de 10 iulie 2019, când avocatul Inna Soțchi a depus prima cerere de amânare a invocat că așteaptă să recepționeze mandatul, iar corelând cu răspunsul la interpelarea reprezentantului intimatului, nr. 329 din 28 februarie 2020, se constată că termenul mediu pentru trimerile poștale internaționale constituie circa de 4-5 zile, fapt ce denotă că, instanța a acordat termen suficient, pentru exercitarea cu bună-credință de către recurentă a drepturilor sale procesuale.

De asemenea, avocatul Inna Soțchi a participat în ședința instanței de apel și a avut posibilitatea reală de a apăra interesele apelantei Rita Sahaidac, ceea ce a și făcut.

Reieșind din faptul că apelul este o continuare a examinării fondului cauzei, apelantei i s-a asigurat obiectiv dreptul la apărare și expunere asupra tuturor circumstanțelor cauzei.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de către Rita Sahaidac, reprezentată de avocatul Inna Soțchi, urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Rita Sahaidac, reprezentată de avocatul Inna Soțchi.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu